

XIX. ÉVFOLYAM
2019. DECEMBER

ÉTA-HÍREK

fóto: Szalai Ildikó

*Áldott, békés ünnepet
és boldog új évet kívánunk!*

„SEMMIT RÓLUNK NÉLKÜLÜNK!”

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA TÁMOGATJA
A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ HONFITÁRSAINKAT!

A GYOD összege
2019. január 1-jétől bruttó

100 000 Ft

Az intézkedés több mint
18 ezer családot érint.

Az infokommuni-
kációs akadály-
mentesítési
pályázat
közel 380 ezer
fogyatékossgal
élő honfitársunknak
teszi könnyebbé
az életet.

4 Mrd Ft

Segítőkutya-kiképzés
támogatása

25,3 millió Ft

2017

45,3 millió Ft

2019

Nőtt a foglalkoztatási támogatás, 2019-ben
már 365 akkreditált munkáltató részesül
bérköltség-támogatásban:

42 Mrd Ft

2x

Duplájára emelkedett a fogyatékosügyi
szervezetek költségvetési támogatása:
2010-ben 522 millió Ft, 2019-ben

1,114 Mrd Ft

Emelkedett
az ápolási díj.
Az intézkedés

33 ezer

családot érint.

Nőtt a megváltozott munkaképességű
honfitársaink foglalkoztatási aránya:
2011-ben 18% volt, 2019-ben

41,6%

Új és használt gépjárműszerzési támogatás
mozgáskorlátozottak részére.

5500 db

420 millió Ft

támogatás a jelnyelvi tolmácsszolgáltatások
évenkénti működésére.

Megújult a Vakok Állami Intézetének
budapesti központja, és átadták
az új tatali központot is.

1+1,3 Mrd Ft

KORMÁNY

INFORMÁCIÓ

Adventi beköszönő

Már az adventre való hangolódás jegyében köszöntöm szeretettel e sorok olvasóit.

Ilyenkor év vége felé sokan, így mi is próbáljuk áttekinteni, összegezni, hogy mit végeztünk vállalt-tervezett feladatainkból ebben az évben. Kiknek a segítségével, milyen messzire jutottunk el, mi az, ami elmaradt és tevődik át az új esztendőre, valamint melyek azok a cölöpök, amik mentén halad továbbra is szövetségünk.

Nagy örömmre, a 2019-es évre vállalt, költségvetésben is megjelenített feladatainkat maradéktalanul teljesítettük. Köszönhetően tagszervezeteink, elnökségi és ellenőrző bizottsági tagjaink, külső munkatársaink, önkénteseink, valamint a szövetségi ügyvezetésben dolgozó munkatársak együttes, összehangolt munkájának.

Eddigi és a jövőt tekintve továbbra is legfőbb célunk, hogy az ÉTA látókörébe tartozó, elsősorban értelmi és halmozottan sérült embertársaink, az ő családjaik, és a velük foglalkozó szakemberek, önkéntesek számára olyan szolgáltatásokat biztosítsunk különböző programok keretében, melyek javítják életminőségüket, segítik mindennapjaikat, lehetőségük van találkozásokra, építő beszélgetésekre, pihenésre, töltődésre.

Mind ezek mellett igyekszünk folyamatos figyelmet fordítani arra is, hogy tagszervezeteink között a párbeszéd élő és hatékony legyen, valamint hogy megmutathassák egymásnak és a szélesebb nyilvánosságnak, hogy milyen értékteremtő munka folyik a szervezeteken belül. Ezt a célt szolgálja az évente két alkalommal megrendezésre kerülő tagszervezeti találkozó is.

A fiatalság bevonása szövetségünk munkájába egy újabb fontos elem, hiszen minél korábban megismerkednek a fogyatékkal élő emberek világával, annál könnyebben váltanak szemléletet, válik evidenciává a másság elfogadása és kezelése. Ezt segítik önkéntes és közösségi szolgálati programjaink és nyolc-tizenkét osztályos gimnáziumokban zajló szemléletformáló alkalmaink.

Patrónus és Integető programunk, valamint Diák-önkéntes és Közösségi Szolgálati programunk az ÉTA szellemi tulajdonát képező programok. 2019. június 19-i hatállyal a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala Önkéntes műnyilvántartásba vette ezeket.

Évek óta jó kapcsolatot ápolunk Budapest XVII. kerület, Rákosmente, valamint Budapest, XV. kerület, Újpalota, Pestújhely, Rákospalota Önkormányzatával.

Számos programunknak, rendezvényünknek adnak helyet, il-

letve lehetőséget arra, hogy bemutathassuk tagszervezeteinket. Köszönet érte!

Ez évben együttműködési megállapodást kötöttünk a CéHálózattal, a Súlyosan Halmozottan Sérültek Országos Érdekvédelmi Szövetségével (HSOÉSZ) és más szervezetekkel annak érdekében, hogy vállalt szolgálatunk az eddigieknél is eredményesebb, erőteljesebb legyen.

Az ÉTA tagja és állandó meghívottja az EASPD nemzetközi szervezetnek. Rendezvényein igyekszünk tudásunkkal, tapasztalatainkkal erősíteni a szervezet munkáját, valamint az ott szerzett tapasztalatokat beépíteni szövetségi tevékenységeinkbe.

A jövőt tekintve is fontos feladat és küldetés számunkra a hazai érdekvédelmi tevékenységek végzése, a szakmapolitikával történő folyamatos kapcsolattartás, együttműködés. Ennek jelenlegi kerete számunkra az Országos Fogyatékosügyi Tanács. Tevékenységeinkről igyekszünk folyamatos tájékoztatást adni azok számára, akik figyelemmel kísérik munkánkat. Tájékoztatási felületeink a honlapunk, Facebook oldalunk, valamint a negyedévente megjelenő ÉTA Hírek című újságunk, mely 2020-ban megújul. Új szerkesztője lesz a lapnak B. Fülöp Katalin személyében.

Itt (is) szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem korábbi szerkesztő asszonyunknak, Ferenczy Ágnesnek sokéves kitartó munkáját lapunk szerkesztésében és Szövetségünk szolgálatában. A szövetség tagszervezetei, elnöksége és ügyvezetése nevében kívánok jó egészséget és további szép éveket Áginnak!

Összefoglalva, a teljesség igénye nélkül, a szövetség minden tekintetben tartalmas, eredményes évet zár 2019-ben. Köszönhetően, a már korábban említett összefogásnak, közös munkának, valamint a kormányzati finanszírozásnak, melynek segítségével tudjuk programjainkat megvalósítani. Köszönet érte!

Az ÉTA Országos Szövetség felelős vezetőjeként bízom abban, hogy 2020-ban tovább tudunk haladni az általunk helyesnek vélt úton annak érdekében, hogy továbbra is a ránk bízott emberek szolgálatában állhassunk a mindennapokban. 58 tagszervezet, 8-9 ezer EMBER érdekében!

Mielőtt azonban nekivágunk együttes erővel a következő esztendőnek, előttünk áll advent időszaka, és karácsony ünnepe.

Kívánom mindannyiunknak, hogy méltó módon hangolódjunk, majd ünnepeljünk szeretteink körében!

Áldott karácsonyi ünnepeket kívánok mindenkinek!

2019. december

Papp Ágnes

Témáink

Őszi tagszervezeti találkozó a Fecskepalotában
 Tematikus nap a Stroke Világnapja alkalmából
 Családi karácsony egy szöke kislíval

Siketörténetek
 20 év 20 fotó
 Parkolás: Jogászunk válaszol

Tagszervezeti találkozónk

Szövetségünk Gánton, a Fecskepalotában tartotta október 18–19. között idei második tagszervezeti találkozóját, egybekötve egy tematikus nappal és kézműves termékbemutatóval, vásárral.

Meleg, őszi napsütés és falevelek színorgiája köszöntötte a Fecskepalotába érkező ÉTA tagszervezetek képviselőit. Megható pillanatok voltak, ahogyan összeölelkezve, mosollyal és sok-sok kérdéssel fogadták egymást, hiszen tavasz óta nem volt alkalmuk a személyes kapcsolatra.

E hétvége egyik színpontjának ígérkezett a kézműves termékek kiállítása és vására. A Fény Felé Alapítvány, a

Fogadj el Alapítvány, a Regens Wagner Közhasznú Alapítvány, az Együtt-értük Alapítvány kínálatában már megjelent az adventi készülődés. A decemberi ünnepek megjelentetés-ajándékainak lehetőségét láthattuk az asztalokon. A találkozó résztvevői – a vásárlás előtt – hosszú időt töltöttek a plüssbabák, méhviasz gyertyák, kerámiadíszek nézegetésével. Egymás standjánál hosszan folyt a kiállítók közti megbeszélés arról, miben és hogyan lehetne megújulni és kinek, hogyan tudnának támogatást nyújtani profilváltásban, a termékértékesítésben.

Voltak köztünk olyanok is, akik először jártak a Fecskepalotában. Őket körbe vezette *Orbán Péter*, a házigazda. Kinn az udvaron közben már készült az ebéd, a bográcsból ínycsiklandozóan gőzölgő gulyásleves, a kemence felől pedig a frissen sült pogácsa és lekváros bukta vaníliás illata áradt.

Az étkezés után a jóllakottak közül egy 25 fős csapat az elálmosodás ellen tūrara indult a közeli geológiai tanösvényre. Marsi látkép fogadott bennünket, ahogyan a meghívó is jelezte. A gánti, külszíni fejtésű bauxitbánya felhagyott területét jártuk be. Geológus idegenvezetőnk engedélyével gyűjthettünk 210 millió éves fossziliákat tartalmazó kőzeteket. *Áron* és *Viki*, a Katakomba Alapítvány-

tól, bizonyultak a legbátrabbnak. A néhol veszélyesnek tűnő szintkülönbségek megmászásában ők jeleskedtek. *Áron*, mozgásában korlátozott, *Viki*, siketvak

Papp Ágnes, Klein Éva, Orbán Péter

– a szerk.). A mozgás és az októberi nap heve nem vette ki belőlünk az energiát. A kétórás terepgyakorlat nem bizonyult elég fárasztónak, mert este folytattuk az eseménydús napot a borospoharak emelgetésével, néptánc és bordalok tanulásával.

*

Mozgalmas pénteket tudtunk magunk után, amelyet tematikus napunk követett. Az *ÉTA nyár 2019* videofilmet néztük meg, melyet *Hámosos Viktor*, diák-önkéntesünk készített. Szombaton érkezett vendégünknek, a budapesti Göllesz Viktor Általános Iskola igazgatónőjének, *Nagyné Bajnóczy Zsuzsának* ennek apropóján mutatta be *Papp Ágnes* elnök az 58 tagszervezetet összefogó, támogató ÉTA szövetség szolgáltatásait, programjait. Az ismertető különböző szakmai gondolatot és eszmecsereit indított el.

Majd egy másik filmet tekintettünk meg, *Integető 2018* címűt, szintén *Hámosos Viktor* alkotását. *Orbán Péter*, az *Integető* program kitalálója és a tavaly decemberi esemény lebonyolítója, részletezte a projekt célját és várható eredményét. Azaz, hogy az idősek és a gyermekek hogyan tölthetnek el tartalmasan egy napot a szabadban sportolással, hogyan tud értékes érzelmi kapcsolat egy nap után megmaradni mindkét félben. Ezt követte a gyakorlati bemutató.

Ragyogó napsütésben, langy szellővel körülölelve nordic walking botokat fogtunk és megkaptuk Pétertől, a minden korosztályban művelhető sport első lépéséhez az útmutatót. Kemény munka volt, de megérett! Megértettük, hogy a videón látott gyermek és időskorúak arca miért sugárzott az örömtől, miért tűnt mindenki felszabadultan boldognak.

A testmozgástól kellemesen kifáradva búcsúebéddel

zártuk 2019 utolsó tagszervezeti találkozóját. Integető, vidám felnőttektől köszönt el egy rövid időre a Fecskepalota.

B. Fülöp Katalin

Tematikus nap a Stroke világnapja alkalmából

Az ÉTA Országos Szövetség és a StrokeInfo Alapítvány közösen tartott rendezvényt tagszervezetei és a külsős, meghívott vendégek részvételével október 30-án, Budapesten.

Szövetségünk állandó, hagyományos sorozata a tematikus nap, melynek témáját a tagszervezetek által felvetett problémák köréből választjuk. Az idei III. Tematikus nap aktualitását az adta, hogy az ÉTA Országos Szövetséghez csatlakozott a StrokeInfo Alapítvány, és az a sajnálatos tény is megerősítette e nap szükségességét, hogy környezetünkben egyre gyakoribb a stroke-on átesettek száma. Példa rá, közösségi szolgálatos önkéntes diákunk, aki 16 évesen kapott stroke-ot nyári táborunk után. *Sarkadi Gabriella*, az StrokeInfo Alapítvány elnöke, azonnal segítséget tudott nyújtani a családnak, a fiatalnak. Célja volt ennek a közösen szervezett napnak, hogy sokkal többet tudjunk erről a betegségről, hogy tudjunk megelőzni, vagy enyhíteni a tüneteket, és hogy milyen rehabilitációs-rehabilitációs módszereket lehet alkalmazni a betegség kezelésére.

Az Afázia Egyesületből alakult Hangadó Énekegyüttes dalos műsorával kezdődött a III. Tematikus nap. A beszélni nem, vagy alig tudó stroke-on átesettekből álló együttes megénekelte a közönséget. Néha nevetve, néha könnyezve énekeltek a „Tavaszi szél vizet áraszt,” az „Elmegyek, elmegyek...” című népdalokat, vagy a Republik zenekar ismert szövegét, a „67-es úton”-t. Ezt követően a Budapest XV. kerületi

alpolgármesterasszony, *Tóth Veronika* köszöntötte a megjelenteket, és szövetségünk elnökszónya, *Papp Ágnes* nyitotta meg a harmadik tematikus napot. Elmondta, nagyon reméli, úgy távozzunk a mai nap végén, hogy nem félni fogunk ettől a betegségtől, hanem megismerve nem is lesz olyan ijesztő, hogy nem tudunk ebből kijönni.

Egymást követték az értékes előadások. Magáról a betegségről, megelőzésről és prevencióról saját élményei alapján tartotta beszámolóját a társszervező StrokeInfo Alapítvány elnöke, *Sarkadi Gabriella*. Hangsúlyozta, hogy mindenki az egészség elérésére törekszik, ami csak a következők teljesülése révén lehetséges: ha fizikailag, biológiailag, lelkiileg és érzelmileg és gondolkodásunkban is egészségesek vagyunk. Fontos, hogy tudjuk egymást felemelni a depresszióból egy közösségben. Az egész alapítvány erre a gondolatmenetre épül. Megalakítottak egy facebookos csoportot is, amelynek több mint három ezer tagja van, segítők szakemberek, orvosok, logopédusok, konduktorok, valamint érintett családtagok. Olvasható az *Egy stroke-os naplója* az interneten, amelyben egyik alapítványi tagjuk meséli el, hogyan épült fel. Nagy segítségre szorulnak a betegek, hogy ne essenek depresszióba, vagy hogy kilábaljanak belőle.

A továbbiakban *Kocsis Gábor* valóságát hallottuk arról, ő hogyan élte túl az agyi traumát 28 évesen, mozgáskultúrája segítségével. Egy egészségesnek hitt, aktív harcművészet művelő fiatalember is kaphat stroke-ot. Nem volt garancia a betegség elkerülésére az aktív, sportos élete. Viszont nagyon is sokat lendített a gyors felépülésében. Lelki visszaesések vannak a gyógyulásban, amikor nem tudja azt megtenni, amit kitűzött maga elé. Nos, akkor jött Gábor életében a művészet, egy görög festő munkásságából. „Minden nap egy ecsetvonás” – azaz, minden nap kell egy kicsit csinálni valamit, mozdulni. Vagyis a sok kicsi sokra megy! Cselekedj! Ez után *Peterdi Gabriella*, konduktor irányításával közösen tornáztunk.

A jelenlévők *Bezerics Dánieltől* étkezési jó tanácsokat, tippeket kaptak: saját étrendjének, testsúlycsökkentő, jótékony átalakításának bemutatásával. A depresszióból való kilábaláshoz és a betegség megelőzéséhez adott támaszt a beszámoló.

Megtudtuk *Szelestei Miklóstól*, a Magyar Orvosi Cannabisz Egyesület előadójától, hogyan kapcsolható a cannabis növény a stroke-hoz. A növénynek különböző fajtái vannak, de az orvosi cannabis gyógyászatiilag aktív hatóanyagokat tartalmaz. Már 5000 éve használják gyulladáscsökkentésre, fádalomra, epilepsziára. Van egy első cannabis rendszer a szervezetünkben, ez szabályozza az evésünket, alvásunkat, felejtésünket, lazításunkat. Ez a rendszer a be-

tegségből kigyógyulásban nagyon fontos szerepet játszik. Ha nem működik megfelelően, megtámogathatjuk orvosi cannabissal (CBD — nem tudatmódosító hatóanyaggal) például depresszió, vagy ischaemiás-hypoxiás sérülés kezelésére (agyi defektus, hasonlít a stroke tüneteinekhez). Állatkísérletek folynak arra, hogy a CBD hatóanyagot (antioxidáns hatása is van – *a szerk.*) a sürgősségi osztályok stroke-os betegeinél milyen mértékben használhatják majd a betegség elején, az agykárosodás, a funkcionális tünetek kialakulásának csökkentésére.

Egész nap folyamatosan zajlott a vércukor, vérnyomás és testzsír százalékos mérése, dolgozott a magyar fejlesztésű WIWE diagnosztikai műszer, amely a pillanatnyi szív működést regisztrálja, kimutatja az esetleges stroke érintettséget. A szűrővizsgálatok előtt vagy után ellazulhattak az érdeklődők egy Bemer ágyon is.

A nap végén *Demingler Ágnes*, meseterapeuta gondolkodtatta el a hallgatóságot gyógyító tündérmeséjével. Kiderült számunkra, hogy a

megfelelő meséből erőt meríthetünk az előttünk álló akadályok leküzdéséhez. Feloldást, segítséget kaphatunk a rossz hangulatból való kilábalásra. A mese ellazít, feloldoz, támogat a tevékenységeinkben. Tettekre sarkall!

A családi hangulatban eltöltött néhány óra mindenkiben mély nyo-

mot hagyott. Legfőképp arra világítottak rá az előadások, hogy szeresük önmagunkat, figyeljünk önmagunkra és egymásra. Ne felejtsük ki nyújtani a kezünket, ha kérünk, mert segítségre szorulunk! Mindig van, aki megfogja azt!

B. Fülöp Katalin

Életművem a Fecskepalota

Orbán Péter portré

Tagszervezetünk – a Szép Jelen Alapítvány – elnöke, Orbán Péter kalandos életet él, érdekes helyzetekbe csöppen, amelyek tettekre ösztönözik. Értékeket szeretne átadni a fiataloknak.

– *Miért lettél gyógypedagógus?*

– Véletlenül. Mert mit hozhat ki a véletlen az emberből? Egy szőke lány, akivel a gimnáziumi tánciskola bálján a záró angolkeringőt táncoltam, gyógypedagógus akart lenni. *Ritával* az érettségi után járnunk kezdtünk. Az én terveim között szerepelt, hogy építész leszek. De mit tesz a szerelem! Elhatároztam, nosza, akkor én is gyógypedagógus leszek. Nekem nem sikerült elsőre a főiskolai felvétel, mint neki. A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia Főiskola a fővárosban volt, ezért ő elköltözött, és ott új fiú került mellé. Én két évvel utána levelezőre mentem, majd a logopédiai képzés miatt nappalin fejeztem be a tanulmányaimat. Tehát gyógypedagógus lettem, de később hasznosítottam az építészet iránti affinitásomat is, építettem Fecskepalotát, és a családomnak házat. Diplomával a zsebemben két évig logopédusként, majd három évet gyógypedagógusként tanítottam.

– *Mozgalmasan startoltál...*

– Kalandos az életem is. Budafokon volt az első munkahelyem, akkor jött a katonai behívó. Polgári szolgálatot kértem. Akkor ezt még nem lehetett. Így kaptam három év börtönt. Le kellett ülnöm köztörvényesek között.

– *Komoly lelki és fizikai teher volt?*

– Kemény lelki teher volt. Bárczis tanáraink elismerően méltatták ezt a döntésemet, „bevallalós” srácnak tartottak. Friss két hónapos házasként vonultam be, és 1985 februárjától 1987 decemberéig börtönlakóként töltöttem hónapjaimat.

– *Mit szólt mind ehhez Zsuzsi, a feleséged?*

– Ő orvosi egyetemre járt akkor. A közös pályánk így indult, egy hosszú szünettel.

– *De megvárt, és jött a családalapítás. Hány gyermekek van?*

– Őt. *Csenge, Janka*, tőle kaptunk már egy lány unokát. *Péter*, nálunk nemrégiben született egy fiúgyermek, *Gellért* pedig a nyáron nősült. És van egy lányunk, a gimnazista *Zita-Zizi*, ő még velünk él. Nem befolyásolta a mi hivatásunk egyiket sem. Mindegyik önálló gondolkodású, karakteresen a maguk útját járó felnőttek lettek.

– *Őt gyerekekkel nem nagyon válogathattál, hogy mit csinálj, hol dolgozz.*

– Erős alkotási vágygal jöttem ki a börtönből 1987 decemberében. *Csenge* megszületett 1988-ban. Erkölcsei bizonyítvány hiányában gyógypedagógusként nem taníthattam, vállalkozásokba fogtam. Mindent csináltam, például gatyamadzagot szőttem népművészeti vásárokon. De mindig értékalapú dologba adtam bele az energiámat. Rájöttem, hogy a pénzért nem, csak a jó ügyekért, közcélokért tudok vállalkozni. Kitaláltam, hogy az érdekes napközinek kell egy kert, ahova elvihetjük

Péter családja

a srácokat nyáron, és a szülők tehermentesülhetnek. Fenntartásához társak kellettek, akiket toboroztam. Üdülősövetkezeti modellben gondolkoztam, az időmegosztás elve Ashoka alapján hoztam létre a Fecskepalotát. Illetve három másik vállalkozást, amik azóta is mind megvannak. Kettő után magas rangú nemzetközi díjat kaptam: Fecskepalota, 1995. Ashoka tagság, Napra Forgó Nonprofit Kft 2007. Davosi Világgazdasági Fórum Schwabfound díja. Jártam-keltem a világban. Találkoztam helyzetekkel, ezek inspiráltak. Megláttam a megoldásokat, és innen kezdve megpróbáltam megcsinálni azokat.

– *Könnyűnek tűnik. Soha nem volt, ami megállításra kényszerített? Ha megtorpantál, mi vitt tovább?*

– Alapvető akadály volt, hogy a megoldásaim nem voltak elsősre könnyen érthetőek. Nem a pénzről és a rövid távú haszonról szóltak, hanem hosszú távról és közösségi célokról. Az emberek 2%-a hajlandó a mellé állni, ami értékről és nem azonnali haszonról szól. Ezeket az embereket kerestem, és megtaláltam. Jó megoldásokat hoztunk össze. Olykor nehéz pálya!

– *Nem ismerlek régóta. Te optimista, vagy makacs embernek tartod magad?*

– Értékkeresőnek. Ebben makacs vagyok.

– *Értékkereső és teremtő...*

– Igen, erős az alkotási vágy bennem, hogy megcsináljam és megmutassam, amit megértek, meglátok. A Fecskepalota egy példája ennek. Volt egy telek. Elkezdtem házalni a különböző társadalmi szervezeteknél, hogy vegyenek tőlünk egy-egy hetet az évből. A tőlük kapott pénzt beleépítettük a házba, és felépült a „palota”. 40-50 szervezetet beszéltem rá a szervezés időszakában a csatlakozásra. Tehát felépült és 1994 óta áll a Fecskepalota, és az év minden hetében vendégházként üzemel. Fogad magyarországi fogyatékosügyi szervezetekkel kapcsolatba kerülő minden érintettet. Értelmileg sérülteket, más fogyatékosokkal élőket, transzplantáltakat, egészség-károsodottakat, speciális szükségletű embereket. És közösségeket: nagycsaládokat, iskolai osztályokat, baráti társaságokat.

– *„Minden tagszervezet számára vonzó és jó rendszer alapján működő ernyőszervezet az ÉTA Országos Szövetség” –, mondtad a mai találkozón. Milyen a kapcsolódás az ÉTA-val?*

– Elnökségi tag voltam az indításkor, 1996-ban. A Fecskepalota révén folyamatos az együttműködésünk. Azóta sem szakadt el a „szalmaszál”, amiből felépítettük a házat.

– *Ars poeticád?*

– Értékek tovább adása a fiataloknak. Börtön után volt iskolámba, Pannonhalmára mentem a feleségemmel megpihenni, feltöltődni. Ott találkoztam egy volt tanárommal, Hildebrand atyával és megkérdeztem tőle: „Huszonkilenc évesen, három év börtön után, mi az én feladatomban?” – „Az értékek továbbadása, fiam!” – kaptam a választ.

– *Ehhez mire van szükséged?*

– Meg kell ismerni az értéket, s ehhez az egész élet kell, folyamatosság. Aztán meg kell élni az értékeket, hogy saját tapasztalattá váljanak, végül ezt az ismeretet és tapasztalatot, „tudást” lehet tovább adni velünk egy korban élőknek, illetve az utánunk jövőknek. Ha van rá fogadókészség.

– *Sikeresebb embernek tartod magad?*

– Nem tudom, hogy siker-e az, amit erre elmesélek. Pár hónappal ezelőtt egy barátunk jelölt minket a feleségemmel, Zsuzsával a Kopp-Skrabski-díjra. A feltétel az volt, hogy a házaspár együtt csinál(t) olyan társadalmilag jó dolgot, ami a családnak és a gyermekvállalásnak is kedvez. Volt tíz egyéni és tíz házaspár jelölt. Vagyis két kategória. Mindegyikből egyet választott ki a zsűri (fődíj: 500e Ft). És mindegyikből egyet szavazás útján az internetes közönség díjazott (500e Ft). Házaspár kategóriában elnyertük a közönség díját! Ezt a díjat ott helyben felajánlottuk egy olyan jövő májusi találkozóra, amire az eddigi három év jelöltjeit és nyerteseit, valamint az irántuk érdeklődőket hívnák meg a szervezők, hogy találkozzék a JÓ a JÓ-val, beszélgethessenek (s ne egymással versenyezzenek...) Helyszíneként a Fecskepalotát javasoltuk ehhez.

B. Fülöp Katalin

Egyszer volt, hol nem volt...

50 év története Sarkadi Gabriella vallomásában

...Volt egyszer egy kislány, akit fiúnak vártak. Nehéz gyerek- és ifjúkorom volt. Felőttként szoktam mondani, hogy a föld alól másztam ki. Szüleim hamar elváltak, majd anyám hozzáment egy alkoholistához, ami megbélyegezte a mindennapjainkat. Született egy féltestvérem, akit nyolcéves koromtól én „neveltem”, mert anyánk nem tudott anya lenni. Nekem inkább mostohám volt. Úgy tengettem a napjaimat, mint Hamupipőke. Nem volt családom, bár fizikailag abban nőtem fel.

Az életem majd a középiskolai évek alatt kezdett jobbra fordulni. A pestújhelyi közgazdasági szakközépiskolában az osztályfőnököm felkarolt, „negyedik gyermekeként” vigyázott rám. Az iskola egyik legjobb tanulója lettem. Akkor kezdtem megváltozni. A szorongó, befelé forduló kislányból egy nyitott, mindenkiért harcoló, vezető egyéniséggé fejlődtem.

Azt gondoltam, hogy régész, vagy történész leszek. Nem akartam pénzüggel foglalkozni. Mégis az lett az útam. Közép- és felsőfokú tanulmányaim idején rendszeresen dolgoztam, egy ilyen nyári, balatoni munka alkalmával ismerkedtem meg a férjemmel 1988-ban. A főiskola utolsó évében, 26 évesen várandós lettem, anyává váltam. Akkor már dolgoztam, egy alapítványi

gimnázium gazdasági vezetőjeként, szakdolgozatomat a munkahelyem gazdálkodásából írtam. Közben vetünk egy kis házat, hogy a családknak otthona legyen. Azóta is abban élünk. Számomra a lányom megszületése, és kis családom létrejötte az igazi sikertörténet.

Aztán kezdett megint rosszabbra fordulni... A hétköznapi szorongásban és stresszben teltek: rengeteget dolgoztam, közben gyermeket neveltem, és nem szabadultam a gyerekkoromtól (anyámékat kilaoltatták), de legfőképpen, nem voltam kibékülve magammal. Addigi életem történéseit rendre a szőnyeg alá söpörtem.

36 évesen kaptam stroke-ot. 10 napig élet-halál között lebegtem. De újrászülettem.

Másfél hónapig nem tudtam megszólalni. Lebénultak a hangképző szerveim. A fizikai felépülésem körülbelül egy évig tartott. Mégis a legnagyobb terhet a lelki megpróbáltatás jelentette számomra. Gyermekem is nehezen tudta ezt az állapotomat feldolgozni, talán ezért menekült Istenhez. A férjem példamutatóan ápolt, örök hála érte!

A betegségnél irányítóközpontom, az agyam sérült meg, aminek újra kellett építenie magát, ez hatalmas munka, de volt segítség: a spirituális énem. „A halál nem vesz el,

csak ad, méghozzá új életet és a változást.” – lelki vezetőm ezt írta dedikálásában a könyvembe 2004-ben, még a stroke előtt. Ezt a vezérmondatot idézgettem a gyógyulás idején folyton. A lelkem egészsége a stroke-ból, az előző életemből ennek a hatására kezdett helyreállni. Azt vallom, hogy a tudatos figyelem a legfontosabb a cselekedeteimben. Tíz éve küzdök a stroke betegség megelőzéséért, a gyógyulásban segíték a rászorulóknak, amióta megalakítottam a StrokeInfó Alapítványt.

Vallom, hogy a természet része vagyok, a természettel együvé kell lennem. Ezt igyekszem gyengéden, másokra nem ráerőltetve, tovább adni.

Mi a siker az életben? Minden, hogy 50. születésnapomra eljutottam Rómába, ahol megérintett a múlt, a régész előbukkanhatott belőlem. Ott volt a jelen és jövő is egyben. Nekem az is siker, hogy ÉLEK. 13 év telt el a betegségem óta. Megéltem, hogy táncolhattam a lányom esküvőjén. Lassan szeretném az alapítványt elengedni a saját útján. A lelke szeretnék lenni továbbra is, de tegye mindenki a saját dolgát.

Eddigi életben másokat szolgáltam, mostantól én leszek az első!

Gabi Kiskutason

Családi karácsony egy szőke kisfiúval

Hideg, nyirkos a levegő. Az utca és a kert fái kopaszok, és szürkék. Belépek egy meleg otthonba, ahol mosolyogva fogadnak a házigazdák. Úgy érzem, mintha egy puha pihéssel bélelt madárfészekbe érkeztem volna. Meleg teát kortyolva ülünk le beszélgetni a 35 négyzetméternyi lakásban. Négy segítő bot áll az asztal mellett.

Eszter kezd mesélni: „Nálunk gyerekkori hagyomány volt, hogy meglepetés a feldíszített karácsonyfa. Testvéremmel, szülőikkel, nagyszülőikkel együtt ünnepeltük a szentestét. Ilyenkor a hagyományos karácsonyi ételeket tálaltuk fel, halat, mákos gubát, bejglit. Másnap nagy családi összejövetelen, olykor 35-en is körül ültük az asztalt. Jó, hogy *Marci*, a fiunk is részese ma már ennek a légkörnek.”

Pali veszi át a szót: „Mi szűkebb családi körben töltöttük a karácsony napjait. Három testvéremmel és szüleimmel. Nem a fa díszítése volt a középpontban, hanem a közös élmények. Társasjátékkal, jókedvűen eltölteni több időt egymással, mint az év más napjain. Gyerekként egyszer kitaláltam, és készítettem kartonból egy társasjátékot ajándékként. Évről évre addig játszottunk vele, míg elkopott. Sajnos már nem tudom megmutatni a fiamnak.”

20 éve már, hogy *Eszter* és *Pali* megismerkedtek. „A mi találkozásunk nem véletlen, inkább csodaszámbe menő és bevallom, hogy szerelem volt első látásra!” – mondja *Pali*, és belekezd megismerkedésük kalandos

történetébe: „Egy téli napon két bottal felszálltam a vilamosra. Ott egy hölgy segíteni alkart, de önérzetes lévén elutasítottam. Ő megkérdezte, hogy van-e barátom, mert neki van egy szintén mozgássérült lány ismerőse, aki nekem biztosan tetszene. Megkaptam *Eszter* telefonszámát. Sokáig nem hívtam, majd végre-valahára elszántam magam, hogy eljövök hozzá. Nem randi volt, de a sok telefonbeszélgetést követően végre találkoztunk, s azonnal szerelembe estünk mindketten. Azóta változatlan ez az érzés. *Eszter* máig őrzi azt a pulóvert, amiben elcsattant az első csókunk!”

A szürke hétköznapokban dolgoznak. *Eszter* angol nyelvet tanít, mostanában gyerekeket korrepetál. Jelenleg 4 órás munkalehetőséget keres, mert jót tenne neki, ha többet kimozdulhatna a lakásból. *Pali* végzettsége közgazdász, de sokfélét tanult, többek között marketinget. Egy évig labdarúgás témában sportlapnál alkalmazták, azóta szabadúszó újságíró, gyakran ír verseket is. Az ÉTA Országos Szövetség mostani honlapját tervezte, és a Facebook oldallal együtt szerkeszti.

Tíz év együttélés után kötöttek házasságot, s azt követő 7. évben megérkezett *Marci*. „Már nem is reméltük, hogy kapunk az égiektől egy gyermeket ajándékba. Sokan féltettek minket, hogy baja lesz, de a *Jóisten* végig vigyázott *Eszterre* és *Marcira*, aki 36 hétre szerencsésen megérkezett. El voltam varázsolva, mennyire szép babánk született!” – folytatja a család történetét *Pali*.

„*Marci* nagyon okos.” – veszi át a szót *Eszter*. „Három évesen már ismer néhány betűt. Odafigyel ránk, ha kérem, hogy tegyen félre az utamból egy játékot, mert arra mennék, megigazítja és elenged. Van egy segítőnk, aki rengeteget könnyít családunk életén, afféle pótnagyija *Marcinak*, születése óta ismeri, szereti őt. *Marci*,

A cikk folytatása a 12. oldalon ►

► A cikk folytatása a 11. oldalról

mint általában a hároméves kisfiúk, izeg-mozog, rohan. Mégis, ösztönösen tudja, hogy velünk és másokkal hogyan kell viselkednie. Hízalgős, főleg az apjának. Ő az engedékenyebb, én a következetes, szigorúbb szülő vagyok.”

Pali megerősíti Esztert: „Azon veszem észre magam, miközben szigorú akarok lenni, hogy beálltam Marcihoz játszani. Birkózunk, csiklandozom, mesélek neki fejből, például a kedvencéről, a varjúról.”

„Legszébb dolog az életünkben, hogy ő itt van nekünk. Ha nehéz napjaink vannak, Marci biztos csinál olyat, amivel feledtetni a gondunkat, felvidít. Más időszámítás kezdődött az ő születésével. Marci a mi örömförasunk!” – vallják be egyszerre.

Nem könnyű elköszönni egy ilyen érzelmetli beszélgetés után. De Marciért menni kell a bölcsődébe. Hol a segítő, hol anya megy érte. Ma apa a soros.

B. Fülöp Katalin

Tóth Balázs aranyérmes

Aranyérmet szerzett megosztva Tóth Balázs autista ergométeres sportoló az ecuadori Xavier Manobandóval közösen, az evezős ergométer 500 méteres számában az INAS Global Games-en, az ausztráliai Brisbane-ben. Tóth Balázs már számos versenyen ért első helyezést, Facebook oldalán mégis ezt írta erről az aranyéremről: „Életem legszebb ajándéka”. A siker nemcsak neki öröm, hanem klubjának az MTK Budapestnek is.

Az INAS Global Games az értelmileg akadályozott emberek világjátéka, amely idén Ausztráliában volt október 12–19. között. Először 2004-ben rendezték meg. Autista és Down-szindrómás sportolók 2017 óta vesznek részt a játékokon.

Az INAS Global Games az értelmileg akadályozott emberek világjátéka, amely idén Ausztráliában volt október 12–19. között. Először 2004-ben rendezték meg. Autista és Down-szindrómás sportolók 2017 óta vesznek részt a játékokon.

Segítség a könnyen érthető élethez

Jól hasznosítható, könnyen érthető kiadványok tölthetők le ingyenesen Gönczi Rita gyógypedagógus jóvoltából. Összeszedte azokat a könnyen érthető füzeteket, amelyek a hozzásegítik a fogyatékos embereket a könnyen érthető élethez. A világhálón itt található az alábbi kiadványok: <http://konnyenertheto.gonczirita.hu/temafuzetek/>.

- 1 Fogyatékoság és bántalmazás
- 2 Cselekvőképesség
- 3 Egészséges élet
- 4 Háztartási eszközök használata
- 5 Háztartási munkák, plakátok
- 6 Mosás könnyen érhetően
- 7 Fogyatékos emberek jogairól szóló ENSZ egyezmény
- 8 A fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény megértését segítő munkafüzet
- 9 Dolgozni jó! füzetek
- 10 Mi az a kiváltás? Ismerkedés a közösségi befogadással
- 11 Utazás busszal könnyen érhetően
- 12 Budapest útikönyv
- 13 Vedd és olvasd! – könnyen érthető bibliai üzenetek
- 14 Választó jogot mindenkinek!

20 év 20 emlék fotón

Jubileum a Magyar Williams Szindróma Társaságnál

„20 év 20 emlék” kampányt indítottak a Facebook oldalukon, amelyhez érintett családok kapcsolódtak. Kiválasztott mindenki egy különös, közös élményt, és saját szemszögéből leírta. Hetente bővül az emlékkönyv.

Tagszervezetünk a 2018. év programjairól készített fényképekből vándorkiállítást állított össze. Bemutatták a balatoni tábor emlékeit, a Mikulás ünnepet, a családi nap vidámságát a Margit szigeten. Egy anyuka, *Tóth Edit*, és *Bolega Nikoletta* fotós képeiből állt össze a bemutató.

Négy helyszínen, Budapesten az Adna Cafében, a Vöröskereszt kávézójában, az Empathy Cafében, az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karon rendezett fogyatékoságtudományi konferencián, és Kecskeméten. Minden helyszínen más közönség láthatta, láthatja a fotókat. Így éri el célját a fotókiállítás, ami 1-1

hónapig látható. A helyszínválasztás nem véletlen.

A Magyar Williams Szindróma Társaság ezt a ritka betegséget meg kívánja ismertetni más-más társadalmi rétegekkel. Azt szeretnék elérni, hogy ne csodabogárnak tartásuk a

Williams szindrómával élő embereket, hanem lássák meg bennük az értékeket. A betegút sok esetben lerövidült, és a diagnózishoz is könnyebb hozzájutni. Az elfogadás az elmúlt 20 évben pozitív irányba változott.

Panzió épül a Baráthegyen

A 20. évfordulóját ünneplő Szimbiózis Alapítvány az elmúlt két évtized egyik legnagyobb projektjét valósítja meg a következő időszakban. A hátuk mögött hagyott évek tapasztalataiból merítkezve mertek nagyot álmodni. **Jakubinyi László** összefoglalója:

A Miskolc-diósgyőri Baráthegyi Majorságban egy családbarát panzió építését kezdtük el. A 20 férőhelyes épületben egy nagy közösségi tér és wellness elemekkel rendelkező fedett pihenő várja majd a vendégeket. Természetesen a szálláshely szolgáltatási, és a kapcsolódó animátori feladatokat fogyatékosággal élő és megváltozott munkaképességű munkavállalók bevonásával valósítjuk meg (27 új munkahelyet hozunk létre). A Baráthegyi Családbarát Panzióban és a kapcsolódó Élmenyparkban a szülők számára pihenést és kikapcsolódást biztosítunk, a gyermekek számára pedig izgalmas és aktív programokat kínálunk. Misszióinkhoz híven, kiemelt figyelmet fordítunk a fogyatékos gyermekeket nevelő családokra, akiknek pihenését nemcsak tehermentesítéssel, hanem szakértői tanácsadással és speciális terápiákkal is támogatjuk.

2019. november 11-én a szociális tevékenység védőszenntjének, *Szent Mártonnak* a napján tettük le a létesítmény alapkövét, illetve jubileumi haranglábat avatunk fel a jeles évforduló alkalmából.

Mit kell tudni a parkolási igazolványról?

Dr. Limbach Viktória

Két jogszabály adja meg a választ erre a kérdésre. Az egyik, a KRESZ, melynek az 51/A.§-a foglalja össze mindazokat a kedvezményeket, amelyek, a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolvánnyal rendelkezőket megilletik, a másik jogforrás, a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 2018/2013.(XII.11.) kormányrendelet.

Figyelem! A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványa közokirat és biztonsági okmány, tehát nem egy cetli, amit gond nélkül átadhatunk másoknak, vagy kedvezmények nélkül otthon felejtethetünk, mondván, majd igazoljuk magunkat máskor, és máshogy. Ha nincs nálunk a személyink, vagy a jogosítványunk, akkor is tudnak nekünk kellemetlen perceket szerezni a rend őrei, pedig ők csak a munkájukat végzik. Az igazolvány nem az autóra szól, hanem az a mozgásában korlátozott személy jogait igazolja, ezért, ha nem az igazolvánnyal rendelkező személyt szállítjuk, akkor nem vehetjük igénybe a kedvezményeket, még akkor sem, ha rutinból közlekedünk, és általában a jogosult velünk szokott utazni.

Mire jó az igazolvány? Íme, összeszedtem a KRESZ szerinti kedvezményeket:

1. „Gyalogos övezet (zóna)” tábla esetén az a szabály, hogy ott a jármű közlekedése, és várakozása a gyalogos övezetben tilos. DE! A mozgáskorlátozott személyt szállító jármű – amennyiben ennek feltételei adottak – az övezetben közlekedhet és várakozhat.

2. „Gyalogos és kerékpáros övezet (zóna)” tábla esetén a mozgáskorlátozott személyt szállító jármű – amennyiben ennek feltételei adottak – az övezetben közlekedhet és várakozhat.

3. Az alábbi jelzőtábláknál mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője), a tilalom ellenére behajthat, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton van, vagy csak ezen az úton közelíthető meg. De tudnunk kell, hogy a járművel ilyen esetben legfeljebb 20 km/óra sebességgel szabad közlekedni.

„Mindkét irányból behajítani tilos”

„Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajítani tilos”

„Motorkerékpárral behajítani tilos”

„Járműszerelvénnyel behajítani tilos”

„Segédmotoros kerékpárral behajítani tilos”

4. „Várakozóhely” tábla esetén a kiegészítő tábla, vagy külön jelző tábla jelzi, hogy a parkolóhely mozgáskorlátozott személyt szállító jármű részére van fenntartva.

5. Lakó-pihenő övezetbe – a „Lakó-pihenő övezet” jelzőtáblától a „Lakó-pihenő övezet vége” jelzőtáblaig terjedő területre a mozgáskorlátozott személy által vezetett vagy az őt szállító jármű és annak vezetője behajthat.

6. A járdán, a mozgásában korlátozott személy (vagy az őt szállító jármű vezetője) járművével, akkor is megállhat, ha a megállást jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg.

7. A mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője) járművével olyan helyen is várakozhat, ahol a várakozást jelzőtábla tiltja.

8. Korlátozott várakozási övezetben és várakozási övezetben a mozgáskorlátozott személy vagy az őt szállító jármű vezetője a járművével a várakozást ellenőrző órával (parkométerrel) vagy jegykiadó automatával ellátott várakozóhelyen, ellenőrző óra vagy jegykiadó automata működtetése nélkül is várakozhat. A kijelölt rakodóhelyre vonatkozó rendelkezés azonban e járművekre is irányadó.

Fontos tudnunk, hogy a kedvezményekre csak akkor tarthatunk igényt, ha szabályosan használjuk az igazolványt. Mit jelent ez?

1. Az igazolványt a jármű szélvédője mögött úgy kell elhelyezni, hogy előlapja a hatályosság és a jogosultság ellenőrzése céljából látható legyen.

2. Az igazolványt az ellenőrzésre jogosult személy felszólítására ellenőrzés céljából át kell adni.

Kik igényelhetik az igazolványt?

A tartósan beteg gyermek, a súlyosan fogyatékos gyermek, a súlyos mozgáskorlátozott gyermek, a vak személy, a súlyosan fogyatékos személy, a súlyos mozgáskorlátozott személy, az autista gyermek, az autista személy, és a működési engedéllyel rendelkező intézmény.

Hol igényelhetik?

A laccímük szerint illetékes járási (fővárosi kerületi) kormányhivatalnál, a települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál, vagy bármely Kormányablaknál.

A témában sok egyéb hasznos, praktikus információt találhatunk az alábbi linken:

<http://info.kezenfogva.hu/szolgaltatasok/23587-parkolasi-igazolvany>

Volt egyszer egy kiállítás – HASONMÁS/árnyas oldal

Talán az eddigi legfelemelőbb képzőművészeti kiállítást rendezte meg a Lámpás '92 Közhasznú Alapítvány és a ParaArt Nemzetközi Egyesület közösen a Székelykő lábánál, Torockón 2019. október 18-án.

Nemcsak azért volt lélekemelő, mert a megnyitó ünnepséget egy „határtalan” képzőművészeti workshop és közös alkotómunka előzte meg, melyet a marosvásárhelyi Ügyes Kezek Alapítvány meghívott értelmi fogyatékosággal élő ellátottjaival szerveztek, hanem többek között a Torockói Kis Szent Teréz Gyermekotthon lakója, *Tímea* csodálatos népdalai tették feledhetlenné az ünnepséget. *Csécs Márton* unitárius lelkész üdvözlő szónoklata és megható gondolatai (*a vendégkönyvbe írt sorai lent olvashatók*), a Lámpás '92 Alapítvány ellátottjának, *Molnár Antalnak* verse, *Varga Zoltán* elnök köszöntője és *Pető Hunor* művészeti vezető megnyitó beszéde mind-mind szívet melengetők voltak.

„A Duna Ház Vezetősége és a torockói unitáriusok nevében köszönjük, hogy emlékeztettek minket az élet sokszínűségére, annak minden zugában rejlő értékeire. Köszönjük a megerősítést, hogy a kultúra az nemcsak néhányak kiváltsága, hanem – egy kis szándékkal – akár mindannyiunk sajátja. Tartalmat és életet nyert azon jézusi tanítás, hogy asztal- és életközösséget vállalni mindannyiunk emberi feladata.”

Köszönettel, Csécs Márton unitárius lelkész

Torockó, 2019. október 18.

A Lámpás '92 Közhasznú Alapítvány közel harminc éve, több száz fogyatékosággal élő ember lakhatását, foglalkoztatását, művészeti képzését, valamint rászoruló gyermekek ellátását teszi lehetővé családi környezetben. (További információ: www.lampas92.hu)

A 18 éves művészeti program az ország különböző lakóotthonaiban élő tehetséges értelmi sérült felnőttek számára biztosít művészeti képzést, műhelymunkát. A projekt középpontjában a tehetséggondozás áll. A két

szervezet a társadalmi elfogadás, közös felelősségvállalás jegyében mutatja be fogyatékosággal élő embertársaink tehetségét, munkáját, életét.

Az alkotások jól reprezentálják, hogy ezek a sérült, ám tehetséges alkotók milyen érzékenységgel tudják bemutatni a világunkat, a mindnyájunkat foglalkoztató kérdéseket.

Az elmúlt években számos hazai és nemzetközi kiállításon, találkozón mutatták be az alkotók kiemelkedő tudásukat, ezáltal az alapítvány tevékenységét, mely egyben társadalmi érzékenyítő projekt is.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők december 11-én – a Belváros szívében – a K11 Művészeti és Kulturális Központban, ahol 2019. évi záró kiállításukat rendezik meg. A nagyközönség itt láthatja először egyben az idei kemencei művészeti alkotótábor és a torockói közös workshop alkotásait, illetve a tehetségkutató felhívás kiválasztott festményeit.

Varga Zoltán

„Fogyatékosan boldogan élni”

A Magyar Bioetikai Társaság 29. nemzetközi konferenciáján az Ifjúsági szekcióban október 27-én hangzott el a fenti címmel Papp Ágnes, az ÉTA Országos Szövetség elnökének gondolat-, és párbeszédindító előadása.

„Jól érezzük magunkat a bőrünkben, tudunk-e boldogan, kiegyensúlyozottan élni, függetlenül attól, hogy van-e fogyatékoságunk, vagy nincsen? – föltehetjük így a kérdést. Az én válaszom az, hogy mindig azon múlik,

milyen a környezetünk. Észreveszi-e, meglátja-e a befogadó közeg, mire van szüksége az akár értelmi fogyatékosággal élőknek. Nos, nem véletlenül az az előadásom alcíme, hogy »köszönöm jól vagyok, a fogyatékosággal és ennek ellenére is.«.”

A felvezető gondolatot alátámasztotta a Lámpás '92 tagszervezetünk képviselőjének diaképes élménybeszámolója. *Bergmann János* 48 éves, önálló lakhatásban boldogan, harmonikusan él párjával teljes életet. Gyönyörűen hímez asztalkendőket, függönyöket. Nemcsak pénzkereseti forrásként végzi ezt, hanem kikapcsolódásként is. Barátaival, sorstársaival közös programokat szerveznek. Kirándulás a visegrádi palotajátékokra, balatoni nyaralás, koncertek. Közös ételkészítés a Paletta étteremben. János elmondása szerint mindez kikapcsolódás és öröm. Ő minden nap fontos és boldog embernek érzi magát.

Összegzésképp Papp Ágnes elmondta, építő, szerető közösség, érzelmi töltést és stabilitást nyújtó közeg kell ahhoz, hogy boldogan élhessenek a sérültek. Értő, figyelmes segítségünkre van szükségük ahhoz, hogy megtalálják az örömforrást a felszabadult, teljes élethez.

„Az élet, a boldogság, a fogyatékoság misztérium” *Sirák* fia szerint, mert ezek elrejtett dolgok.” – idézett *Sirák fia* könyvéből *Fr. Kocsis Tamás*, görögkatolikus pap, a szekció moderátora. Ám, az élménybeszámolót és az előadást követően ezt átértékelve így foglalta össze az elhangzottakat: „Fogyatékosan is lehet kiegyensúlyozottan, harmóniában, értékes életet élni.”

bfülöp

FELHÍVÁS Tagszervezeti Vezetőknek!

2019.áprilisi közgyűlésen résztvevő tagszervezeti képviselők egyhangúlag, határozatba foglalva megszavazták Szövetségünk éves tagdíjának emelését, miszerint

2020-tól az éves tagdíjunk 15.000.-Ft lesz.

A tagdíj befizetésének módja nem változik! Köszönjük együttműködő megértéseteket!

Örömmel adjuk hírül!

CÉHÁLÓ és az ÉTA Országos Szövetség együtt beadott lobbizási anyaga a fogyatékos nappalok otthona ügyében nagy sikerrel járt. Először is jelentősen megnőtt a normatív támogatás összege, 689 000 Ft/fő lett. Másodszor, ha támogatott-lakhatásban, vagy rehabilitációs lakóotthonban él a lakó, akkor a

fogyatékos nappaliban is jár a normatív támogatás utána. Ez a két összeg elég a fenntartáshoz! További részletek a 2020. évi költségvetési törvényben találhatóak.

Semmit rólunk, nélkülünk!

Ezzel a címmel adott ki a Kormány Info egy füzetet. Szakértők szerint Magyarországon a társadalom 10%-a, csaknem 1 millió ember érintett – családja, környezete miatt – a fogyatékos ügyében. A tájékoztató összefoglalja azt a legfőbb feladatot, programsort, amit a kormány a fogyatékosággal élők számára biztosít.

ÉTA-HÍREK

A lap egyes írásainak tartalma nem minden esetben egyezik a szerkesztőség véleményével.

Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége (ÉTA) kiadványa

1158 Molnár Viktor u. 94–96. ● Telefon/fax: (06 1) 414 0501 ● e-mail: iroda@eta-szov.hu ● honlap: www.eta-szov.hu ●

www.facebook.com/ETASzovetseg/

Szerkesztő: B. Fülöp Katalin ● Telefon: (06 30) 206 4617 ● e-mail: iroda@eta-szov.hu

Nyomda: Z Print Nyomdaipari Bt. ISSN 1788-2877